

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Серпень 1909

Від. 102. Куривка Василь, ум. 21,7 '09.	\$1000.00
„ 1. Бобак Панько, ум. 23,7 '09.	1000.00
„ 4. Вайда Йосиф, ум. 28,7 '09.	1000.00
„ 103. Немеш Михайло, ум. 30,7 '09.	1000.00
„ 67. Стофик Матвій, ум. 7,8 '09.	1000.00
„ 36. Банашевич Антін, ум. 8,8 '09.	1000.00
„ 144. Самуляк Марко, ум. 17,8 '09.	1000.00
„ 157. Кічан Николай, ум. 24,8 '09.	1000.00
„ 78. Стерник Магдалена, жена Івана, ум. 24,7 '09.	400.00
„ 54. Риджанич Катарина, жена Йосифа, ум. 4,8 '09.	400.00
„ 16. Пех Михайло,	200.00
Виплачено запомоги на суму	\$9,000.00
Платня головних урядників за серпень	190.00
Адміністрація Союзу за серпень	182.71
Весь розхід виносить	\$9,372.71

Розмет платить 10,164 членів на ціле посмертне (кожній по 86 цнт.) і 1515 членів на пів посмертного (кожній по 43 цнт.)

Крім того кожний член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Відних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол. а на половину посмертного 57 центів.

А. Шарпоть, гол. касієр. С. Ядловський, гол. секр. Дм. Капітула, гол. предсд.

Важне оголошене

для всіх пп. місцевих Урядників Р. Н. Союзу в Америці.

Отсим подає ся до загальної відомости, що враз з розметом за місяць липень с. р. вислаю Вам так звані „Повновласти“ тикаючі ся виплати похоронних коштів по умерших членах Р. Н. Союзу. Сі повновласти суть на се, щоб в таким случаю, як похороном займає ся дотичне братство, — заким займе ся, — зажадало від дотичних спадкоємців випознення тої повновласти; се значить спадкоємець (чи спадкоємці) мусять дати поперед легальне (правне) поручене Р. Н. Союзови зайняти ся похороном члена, як також і виплатити суму грошей за похорон з посмертної заповоги, яка принаде спадкоємцям по помершій члені. В таких случаях де спадкоємці находять ся в старім краю, дотичні Братства можуть зайняти ся похороном, однак рівночасно мусять вислати згадану повновласть спадкоємцям до краю до підпису і порученя виплатити похоронні кошти.

В кождім разі похоронні кошти несуть ся бути більші як 150.00 дол.

Упрашає ся про те пп. місцевих урядників, як також звертає ся їх увагу, чтобы взяли сі повновласти і се оголошене до відома і строго після него поступали в усіх дотичних випадках. Р. Н. Союз, почавши від 15. серпня с. р. не виплатить ані одному братству похоронних коштів, не маючи в перед виповненої повновласти, як також не узгляднить в тім разі жадного недбалства чи нехтованя або легковаженя повнішого розпорядженя.

Від Головного Уряду Руського Народного Союзу в Америці.

Д. Капітула, гол. предсд. С. Ядловський, гол. секр.

ОГОЛОШЕНЕ

до всіх пп. місцевих Секретарів і Організаторів Р. Н. Союзу.

Отсим повідомляємо Вас, що з початком сего місяця вислаємо до кожного Відділу один зошит нових декларацій, на котрих на відворотній стороні надруковане єсть свідощтво лікарське. Для того прошу п. п. Секретарів і Організаторів відкинути всі попередні декларації а уживати лише нових. Кожній хочачий вступити в члени Р. Н. Союзу має виповнити свою декларацію сам або через секретара на мітінгу а крім того має явити ся у лікаря і виповнити відворотну сторону декларації (свідощтво лікарське).

Декларація, се є найважнійший документ так для члена як і Р. Н. Союзу. Се є контракт на підставі котрого приймає ся член і на підставі котрого виплатить ся заповога по члені. Для того просить ся п. п. Секретарів о як найточнійше виповнюванє всіх рубрик (питань) поданих на декларації.

Крім декларацій вислаємо також друки на: переступні листи, „зміни спадкоємців“, зміни суми посмертної заповоги“ і т. д. На кожній картці з долу, єсть надрукована „У вага“, котра поучає секретара до чого дана картка має ся уживати. Нехайже кожний секретар заки зачне виповнювати котру небудь картку, перечитає найперше „у вагу“ а відтак если картка відповідна виповнить сі. Карток зелених уживає ся тогди, коли член змінє посмертне на 1000 або на 500, а до змінюваня спадкоємців уживає ся картки білої.

Всі декларації, зміни спадкоємців і посмертного, неправильно виповнені будуть звернені назад Секретарови і не будуть узгляднені.

Пригадає ся також що Секретар Відділу має кож дого місяця вислати „місячне справозданє до Головного Уряду Р. Н. Союзу“. В тій цілі ми послаємо враз з розметом жовту картку до відділу, котру Секретар повинен виповнити без огляду на се чи зайшла яка зміна в брацтві чи ні і прислати враз з деклараціями і розметом до Головного Уряду.

Всі повизше наведені уваги суть приписані естагутами Р. Н. Союзу і чим стислійше будуть придержувати ся їх Секретарі, тим більше праці зацадять і собі і мені а що найважнійше зацадять непотрібних видатків почтових на зворот неправильно виповнених документів. Від Голов. Уряду Р. Н. Союзу

*Т. Лабовський
Голов. Ред. секретар.*

ПОБІДА!

„Туні“ відносить над капіталістами блискучу побіду.
Зсі жаданя страйкарів привілії.

Страйк в Микисракс належить до минувшини. Там де шаліла завзята борба, де плила кілька разів кров, днесь панує мир. А побіда цілковито по стороні робітників. Вони зійшли ся на старім „Indian Mound“, де від самого початку страйку день денно відбували ся масові мітінги і на дні 7-го с. м. перед полуднем порішили підняти працю на ново.

В неділю і понеділок відбували ся конференції поміж страйковим егзекутивним комітетом а урядниками Pressed Steel Co. і тут компанія заявила, що в повні годять ся на всі услівя і домаганя поставлені страйкуючими. В сей спосіб страйк закінчено, та лишень лишила ся до полагожденя мала формальність іменно голосованє: чи усі робітники годять ся підняти роботу на ново. Наступив загальний робітничий мітінг і ріжні бесідники представляли зібраним положенє і на кінці промов поставлено страйкуючим питання, чи вони годять ся вернути опять до роботи. Усі односторонно згодили ся. Однак обережні провідни-

ники страйку уважали за відповідне пождати ще одну ніч, заки дадуть компанії рішучу відповідь. І тому 8-го відбуло ся опять голосованє картками, якого результатом було опять жаданє загалу вернути до праці.

Конференції з компанією були довгі і утяжливі, позаяк ся ніяк не хотіла згодити ся на піднесенє платні. Вона вже уступила і прирікла усунути „Pool“ систему, згодила ся нагнати найбільше зненавиджених робітниками форменів, але на піднесенє платні не хотіла пристати під ніяким услівем. Однак вкінці мусіла.

Згода і один дух, який панував і оживляв тисячі, свідомість, що робітникам в Микисракс тисячі братів з цілої Америки спішить в поміч приневоліла компанію безусловно капітулювати. Се, чого в пітсбургськім промисловім дистрикті ніколи не бувало, що нез'організована зложена з 20 ріжнородних націй маса зневолила капіталістів не лиш капітулювати, але ще й віднесла над ними блискучу побіду, стало ся, по многогодинних нарадах і торгах компанія згодила ся на всі жаданя страйкуючих. Цілях обмежень ані самоволі. Навіть головні провідники страйку мусять бути на ново прийняті. Платня, яку побирали робітники в тих фабриках в році 1897 в усіх департаментах мусить бути протягом 60 днів привернена опять, що означає пересічно підвисшенє загальної платні о 15 процент. Усі формени, проти яких протягом дослідних місяців звернула ся ненависть робітників, мусять бути сейчас віддалені; Pool-система має бути раз на завсїгди усунена. Робота починає ся з цілою силою від 9-го, однак не всі робітники нараз стають до праці, лиш партіями, по 1000 людей денно, так, що в тиждень по піднятій праці будуть уже усі заняті. Що починає праці діє ся в сей спосіб, то є партіями, лежить причина в тому, що імена робітників мусять бути позатягані в книги компанійні, та кожний з них мусить дістати своє місце.

Др. Гановер з Шенвіл 8-го вніс перед мирового судію Гамільтона формальну скаргу проти сих констаблів, які його в день по кривавій неділі побили тяжко палками, коли він спішив з лікарською помічєю до ранених страйкерів.

Коли страйкарі вйдуть в заведеня фабричні, скеби мусять ті сейчас лишити. В неділі стає всяка праця та зовсім лишає ся до волі робітникови, чи він хоче в неділю пів дня робити. Система перекуств і підкупств має бути строго розсліджена і заборонена. Поставлене робітниками жаданє, аби усунути поліційного шефа фабричного, Фареля, сейчас сповнено.

Страйкарі суть з вислїду борби і заключеного під повисше поданими услівями мира, як се стверджає поіменне голосованє, вельми вдоволені.

Складки однак ніяк не повинні устати; перша платня наступить доперва за два тижні а до сего часу треба дати на жите яким 20.000 людям. Нюдн з страйкарів або їх родича не єміє і не повинен жєбрати у компанії. Братя робітники, які до сих пор так щедро підпомагали страйкуючих, повинні ще дальше давати їм поміч.

Крім сего вибухла в Микисракс правдива організаційна горячка. Денно сотки а сотки робітників зголошує ся до нової, заложеної там робітничої організації. Дав-би Бог, щоб наші робітники в цілій Америці навчили ся також дещо зі страйку в Микисракс — а певно, що і їх всіх доля в недовзі поліпшила ся. А чим скорше скорстають з науки, тим ліпше і для них самих і для цілої робітничої справи.

G129

Першому українському учительському вічові в ФІЛЯДЕЛЬФІ ПА.

Ані пісень, ні окликів боєвих,
Ані мечів не видно в Вас сталевих,
Ані не чуть високопарних фраз;
У бій однак ідете спільно враз.
І тямте: йдете не у тріумфальні луки,
Лиш де в обіймах лютої розпуки,
Під кришами країнських хат
Конає наш молодший брат.
Хоть не одні поляжуть у могили,
А другі кровію сліди будуть значили,
То все таки крізь терне перейдете
І світло принесете...

За теж Вам честь покірні Прометеї,
Що запряглись самі у плуг терпіння,
Бо прийде час, що з Вашого насіння
І зійде плід — здорове покоління,
Встануть Борці за народні Ідеї!

Москвофільська проща з Галичини до Росії.

Корчать ся і гублять ся галицькі москвофільські паломники, ведені Носевичем по всяких православних лаврах у Росії. Так з першу грозили москвофіли, що пойдуть їх тисячі (трохи, що не міліони!) на прощу до Росії! потім раптом ті „тисячі“ скорчили ся у Радивиліві до 270 „овець“; тепер-же доносять із Києва, що стіни тамошньої лаври мали ту сумнівну вартість — містити в собі на богослуженню вже тільки 97 москвофільських прочан (поки що ще з Носевичем на чолі)!.. Шкода, що капцеські прочани вже виграли ся „обратним путем“ а то як би корчене москвофільських паломників від одної лаври до другої поступало ще далі в дотеперішній прогресії, то до Галичини готово повернути хиба тільки два-три окази прочан обвіяних істинно-руським духом, розуміть ся, що за прочани а особливо за госп. Носевичем, який він найшов собі красивий хліб в „державній Русі“ ніхто би не заплакав.

Прочани-москвофіли, самі руськіє з під Карпат виїхали 24-го м. м. з Бродів до Родивилова.

Звичайна річ, що на таке „чудо“ виїшли подивитись (не зустрічати) усі чиновники з вокзалу, митниці й округа. „Зарубежних“ братів“ очікував вже з дев'ятої години о. Віталій, почаївський архимандрит. Як тільки поїзд з прочанамі почав наблизатись до вокзалу, галицькі „руськіє“ заспівали „Пора за Русь...“ а потім „Спаси Господи“.

Почало ся витане. Витавачи галицьких „руських“, о. Віталій звертав ся до них як до „братів одної з нами матери церкви, хоч і підданих другого царя“, якому вони повинні служити вірою й правдою, а разом „мужественно“ терпіти, як се робили християни, ще за часів, коли ними володіли „языческіє царі“.

Зазначивши відсутність ніби-то усякої політики в прощі москвофілів, о. Віталій скінчив свій привіт. Уся промова о. Віталія була дуже обережна. Відповідала йому виступив г. Носевич (редактор „Русской Воли“). Побачивши перед собою силу місцевої інтелігенції, сей галицький руський зрозумів, що то не Галичина, де він міг морочити голови темних селян неіснуючою мовою. Дуже — як пише один свідок сеї сцени в „Раді“ — розхвилювавшись, бесідник сказав „руською літературною“ мовою скільки „великоблпных“ фраз. Можна уявити собі „красоту рѣчи“ г. Носевича вже з того, що місцева інтелігенція, серед якої були навіть однодумці москвофілів (звичайно вони ще не бачили в вічі сих птахів, а лиш уявляли собі їх по „Новому Времени“ й „Кієвлянину“), почувши скільки перлин з „літературного руського языка“ почала сьміятись отверто, а більш ввічливі добродії — в кулак.

Після привітів помандрували „зарубежніє братья“ до Почасва, а звідтіля до Києва...

Помандрували, а сі, що остали в „подяремной прикарпатской Русі“ зітхають до них з жалем і клічуть: „Ми духом з вами, ми теж за одну матер руськую, ми теж за православє і білого царя“.

Та нічого тужити подяремной Русі, — прочани привезуть колач. А може привезуть і трохи сребренників, а певно, що опять їх будуть годувати з корита, як се діяло ся підчас такої самої прощі минулого року.

ВАЖНЕ! ДЕ Є?

Отсим упрашає ся п. Івана Калету о надісланє нам своєї точної адреси. Я писав вже два рази до згаданого члена в справі зрєорганізованя Відділу 210 в Boston, Mass., та віддай адрес небув відповідний пожеже оба листи звернено недоручені.

З поважанем
Т. Лабовський,
голов. рекорд. секр. Р. Н. С.

На страйковий фонд в Минисранс, Па.

Оголошено в числі 35-ім	19.50
О. Підгор. підчас акафисту	10.42
Мих. Дикан, Нью Йорк	1.00
Андрей Гречух, Бруклин, Н. Й.	1.00
3 Нью Александрія, Па.: о. М. Данилович 1.00 д.; складка в гр. кат. церкві 5.00 д.; крім того зложили на руки о. М. Даниловича: Н. Пішко 50 цт., Йос. Олексінський 50 ц., Антошко Дуда 50 ц., Петро Мельник 50 ц., Мих. Бігун 50 ц., Мих. Федак 50 ц., Вас. Дзєндзель 50 ц. Разом	9.50
Конст. Кирчів, Нью Йорк	1.00
Члени братства „Рицарі св. Георгія“ в Рочестер, Н. Й. зложили як слідує: Іван Паснак 50 ц., Василь Кучмій 50 ц., Іван Гранковський 25 ц., Онуфр. Паснак 25 ц., Мих. Макогон 25 ц., Ст. Балюк 25 ц., Павло Макогон 25 ц., Дм. Падучак 25 ц., Теодор Онуфрик 25 ц., Мих. Гаврилів 25 ц., Никола Головка 25 ц., Теодор Шурґот 25 ц., Іван Іваськевич 25 ц., Мих. Юган 25 ц., Петро Ковтун 25 ц. Разом	4.25
Григорій Болюх, Манчестер, Н. Г.	0.50
Йосиф Томчук, робітник при В. В. Dept. С. Р. В., Winnipeg, Man., Can.	1.00
Від парохіян в Нью Брїтейн, Конн.	8.55
Від парохіян в Гартфорд, Конн.	6.96
о. Залітач від себе	2.00
Русини з Супіріор, Па. заходом д. І. Кузмона жертвували	3.00
Русини з Савт Бенд, Инд.: по доларови: Ром. Яківчук, Фед. Яківчук, Федір Микуляк, Вас. Санович, Петро Санович, Фед. Амброзіяк; по 50 цнт.: Марія Яківчук, П. Серганюк, Матій Томенко, Олена Томенко, Нпкиф. Купчик, Гнат Клапчук, Іван Зелінський, Магд. Зелінська	10.00
Русини з Іластонбург, а іменно: Ан. Рудакевич 50 ц., Лука Сидоряк 50 ц., Іван Легкий 50 ц., Анна Куропатва 50 цт. Разом	2.00
О. Ілія Кузів з такою по церкві в парафії св. Петра і Павла в Wilkes Barre, Pa. зібрав	9.18
На хрест. у Грїцї Фанка в Jersey City зібрав д. П. Зятик	1.37
Разом	\$91.23

НОВИНКИ

«АЛЕНДА»	
Вересень.	
16	Ч Антіма
17	П Вавила, Мойсея
18	С Захарїї
19	Н 16. Чудо Арх М.
20	П Созанта, Макар.
21	В Рожд. Пр. Б.
22	С Іоакима і Анни

— Австро-угорський конзулят викрив цілу шайку, яка займала ся обдиранєм емігрантів. До сих пор арештовано трєх пашків на жаданє секретаря конзуляту, Алекс. Грав-Вандемасра, а іменно: Тому Зелінського, 28 літ, Івана Андрея Солтсіка 26 літ, оба замешкали під число 333 E. 19-th st. а удержуючі офіс під числом 35 Broadway. Пізніше арештовано ще Фр. Сноїка. Двох перших поставлено під обжалованєм ошуства і крадіжи. Після слів секретаря конзуляту арештовані видавали глумим цілковито безвартісні посвідки, які мали їх хоронити від дальшого ставлення ся перед асент. комісією, е-вентуально перед правними наслідками неставлення ся. Річ природна, що за таку штуку казали собі платити від 15 до 400 доларів від „штуки“. Банда присвоювала собі усі права генерально-го конзулята, та в своїй безличности доходила до того степеня, що виняла навіть в Нью Джерзі якусь стодолу і там робила з глумими „цвїчени“, які тревали 2 дні і були зовсім рівнозначні з військовими виправами в краю. За сю штуку опять казали собі платити від 25 до 100 доларів.

— Німецькі часописи безпинно ще обговорюють з'їзд царя з англійським королем і всі приходять до одного висновку, і-менно, що „приязнь“ крївавого ката з Англією має на цілі добути від нїєї нові міліони. За-мір однак не вдає ся бо англійські капіталісти не мають вже я-кось довіри до російської конституції.

— Залога французького вітрильного корабля „Qualite“, який підчас бурі 6-го с. м. дістав ся на скелі острова Ma Uicollo коло Австралї зїстала вимордована через дикунів. Англія на місце масакри вислала военний корабель.

— Голєндерські колонїальні власти доносять про страшний вибух вулькану Смери на острові Ява. Вулькан викидає клуби диму і потоки лави. Вибух попередив страшний землетрус в наслідок якого тисячі людей стратили житє. Рівнож наступило сильне піднесенє ся плеса моря і величезні морські філії залпи цілий полудневий беріг острова. Шкоди матеріальні в плянтаціях суть величезні.

— Житє монаше в Росії. В російських монастирях панують шкандальні відносини. Програма, яку випрацював єпископ Володїдї для конгресу монахів кидає на сю справу ярке світло, кидає лучи на сю багнюку, в якій купають ся сі побожні подвизники. Як найбільше зло російських монастирів означає владика пїятику та ставляє жаданє, аби до формули монашїх обітів додати ще одну, іменно цілковиту повздержливість від напїтків. Дальше він строго виступає проти волокитства монахів з одного монастира до другого та уважає за доконче пічнетє моральність в російських монастирях. Жадає безуслїбно усунєня жіночої прислуги з мужєських а мужєської прислуги з жіночих монастирів, як се правильно до тепер діє ся по всіх царєславних монастирях. Сю програму потвердив Синод і розіслав по всіх монастирях, однак вона — як і слїд було сподівати ся — найшла дуже неприхильну

оцінку і викликала тисячні протести. І річ природна. Пїятика і обжирство, утіхи з жінками а взаглядно з муцїнами, лінохованє се для побожних батюшків річ далеко приятнійша, як приміром бичованє ся, піст або пожиточна праця для суспільности. І дійсно правду скажемо твердячи, що де стане царєславний „монах-сїбарит“ своєю ногою, там більше трава не росте!..

— Незвичайну а оригінальну рекламу могли сими днями подивляти театральні гості в Роттердамі. Загальну увагу звертає факт, що цілий перший ряд фотелів заняли 24 панів у високих цїліндрах, котрих підчас представлення не знимали. Публику зачало то гнївати і она почала голосно домагати ся того, щоби ті панове знимали капелюхи. — „Здоймати капелюх!“ — залунало в цілий сали. Аж тоді мов би на команду зняли ті панове свої капелюхи а гнїв публики змінив ся в здивованє і сьміх, бо на кожній лисій голові тих панків видїла ся виразно вимальована буква а всі разом склали ся на назву нової сорти мила, котрому проворний купець робив в той спосіб рекламу.

— Пилзненське пиво як лік? В Швеції ухвалив парламент заборонити продажу алкоголів. Тепер шведські пїяки в розпуці, а деякі аж розхорювали ся. Найшїли ся між ними й такі, що хотїли перепачкувати пилзненське пиво через аптїку. Один пїяк вніс до властей поданє з лікарськ. свідомством, що він не може обійти ся без пива і через те хорує, та просив о дозвіл купувати в аптїці по дві фляшки пива щоденно. Однак урядовий лікар орік, що пилзнер не є ніяким ліком, тому аптїки не можуть єго продавати. Пїякам не-має иншої ради, як покинути Швецію.

— Бюро катів. В Росії, країні вічного деспотизму і безпощадности, де сотки людей часами невинних гине на шибеницях такі інституції не то можливі, а-ле й звичайні. І хто зна, коли Росія піде дальше своїм шляхом, чи не потворять ся там катівські корпорації заводів ось як у нас ремісничї. Там все можливе. Прорід такого бюро катів доносить „Нова Русь“, яка кидає ярке світло на так званий „Союз на-родовців Росїян“, котрого голова Орлов низький урядник залїзничий на спілку зі знаним Мойсенком займав ся доставлюванєм катів провінціоальним адміністраторам тягнути зї своєг промислу на спілку з товаришєм величезні зиски в тїй мірі, що по розділеню гонорару (який визначає даний суд катови за одну голову) дійсному катови мало що полишалось. Врешті з часом загарбав собі Орлов з Мойсенком весь гонорар і не платив катам нічого, за що його двоє ремісників тої галузи пізвало перед суд, коли однак встидились сказати за яку роботу належить ся їм від Орлова платня, суд жалобу відкинув. „Бюро“ те вели вони з такою „фаховою“ бравурою і вели-б-дальше наколиб не ревізія „св. Синоду“ яка перервала пасмо вегетованя тої нужденної інституції.

— Воля віри в Росії. Харківські євангелісти баптисти, зважаючи на те, що їхній молитовний дїм не може поміщати всіх їх, стали робити заходи перед поліцмайстром, щоби їм дозволено відкрити другий молитовний дїм. Полїцмайстер передав їхню просьбу єпархїальному начальству. Єпархїальне начальство почало просити губернатора, щоби баптистам ніяк не дозволено відкривати другий молитовний дїм, бо вони мають уже один і то доволї з їх. До того-ж, приписує в папері до губернатора єпархїальне начальство, „одна і та же сама община не можна мати аж кількись моли-

тових домів“. Розуміть ся, що з царського манїфесту 15. квітня 1905 р. про волю віри щось такого не можна вичитати, але в Росії на печатані закони уряд не зважає.

— Чоловік і машина. В найновїшій зошитї наукової часописи читаємо таке: Дослідї над розвитком енергїї у чоловіка вказали, що чоловік посїдає між всіма звїрїятами найбільшу здібність перетворювати матерїї поживи в органічну енергїю, отже є найдосконалішою машиною між животинами. Скількість тепла среств поживи у дорослого чоловіка вносіть звичайно 3000 до 3500 а в деяких обставинах навіть 4500 калорїї. (Одна калорїя означає теплє, яке огрїє оден кїльограм води о 1 степенє.) Чоловік з'уживає після проф. Ф. Фіспера в часї осьми-годинної напруженої праці в одній секундї около 47 кїльограмометрів, значить денно 127.060 ктрм., зглядно 300 калорїї, або пнакше не цілих 0.5 годинних конїї. (Оден кїльограмометер означає силу, якої треба до піднесеня і кїльограма, тягару до висоти одного метра.) Решта тепла нагромадженого середняками поживи з'уживає ся на удержанє температури, на роботу травленя і т. п. Кошт удержаня 100 годинних конїї робучих для 200 робітників (по 2.5 метрів) вносіть около 500 метрів; для 10 конїї 50 метрів, підчас коли при газівї або паровїй машинї лише з 3 до 5 метрів. Отже сила чоловіка є 100 разів дорожша від сили машини.

— Муха причиною смерті. В домі начальника стації Белї Шлембаха в Коморні на Угорщинї забавляло ся перед кїлькома днями численнїше товариство. Нараз до рота доньки господаря, знаної в цілїм місті красавиці, впала якась велика муха так нещасливо, що з віддиком дістала ся просто до проводу віддикового. Дівчинї нараз забракло віддику і она почала душити ся. Всї кинули ся нещасливий на поміч, однак безуспішно, бо дівчина за хвилину впала без житя на землю. Заким прийшов лікар, дівчина вже не жила і він міг лиш сконстатувати смерть через удушєне.

ТОВАРИШ,
Обємистий, незвичайно практично уложений Підручник для науки англійської мови є дійсно одним товаришем і учителем для кожного Русина в Америці. У нїм найдете всі інформації і розмови, потрібні в щоденнїм житю та маючи його захороните ся перед неодоною втрапою. Цїна 60 цнт. з почтовю переспілкою 65 цнт. Замовляти у:
Andrew Sawka,
97 Morris Str.,
Jersey City, N. J.
Агентам значний опуст.

ВЕРНІТЬ СЯ ДО ПРИРОДИ.
Зовсім певно днесь більшість людей цілком не турбує ся правами природи, через що вони в многих случаях мусять покутувати. Дуже багато педуг, незнаних нашим предкам, днесь стає загальними. Неуміркований спосіб житя, обжирство, кріпкі напїтки, нічні гулянки складають ся на зруйнованє усіх органів нашого організму, однак на сїм терплять найбільше органи травленя. Вашим обовязком є сейчас глядїти за помочю, як лишень спостережете убуток сил. Тодї слїд уживати сейчас Трїнера Американський Елїксїр Гіркого Вина. Сей лік дасть Вам скоро нові сили, скріпить цілу Вашу систему травленя і приновить її до приманя і травленя поживи. Лік сей ділає вельми скоро в усіх припадках ослабленя, страти апетиту, нервозного стану, безсонности і підчас реконвалесценції, ділає в усіх таких случаях, де слїдно брак сил фізичних і духових. По всіх друг-сторах.

JOS. TRINER,
616-622 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

СВОБОДА

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at
184 Hudson, New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

REV. P. PONIATYSHYN,
Superintendent
411 Washington Ave.,
ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ,
editor
184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW,
manager,
184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.
Advertising rates furnished on
application.

Entered as second-class matter
December 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y., under
the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

газетний лист для руського народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
виходить щотижня в четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплачувати газету треба всег-
да в гори.

Гроші треба посилати в ре-
дакційним листі, або через ек-
спресовий, або поштовою money
order (моні ордер). Money order
є карточку, котру дистанте
від поштаря або агента на ек-
спресовім офісі, пішліть нам бо
без того ми не годні грошей ді-
стати.

Адрес:

„СВОБОДА“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Вступайте до Союзу!

„Руский Народний Союз“ —
Приймає членів до 45 літ
життя.

Вступне після літ.
СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена класи „А“
(ціле посмертне) \$1000.00.

В разі смерті члена класи „Б“
половину посмертного \$500.00

Посмертне за жінку або мужа
члена класи „А“ 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа
члена класи „Б“ 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до
\$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг
або рук \$1000.00,
б) одної руки, ноги або ока
\$200.00.

Если отець родини в шпиталі
божевільних, Союз платить
щороку родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу,
мусить вписатись також до брат-
ства, яке належить до Союзу.

ДЛЯ П. П. СЕКРЕТАРІВ
Р. Н. СОЮЗА.

Повідомляю раз на все, що
всі гро і належачі до каси Р. Н.
Союзу, посилає ся так: на money
order-ах або чеках виписує ся
імя Alex Sharshon, Shamokin,
Pa. Дальше так записаний по-
пеу-order або чек не послає ся
до Голов. Касієра, але враз з ви-
казами до Голов. Секретаря. Го-
ловний Секрета опісля відсилася
до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретарь.

Ч. 1027 KBIT \$100.00
на сто доларів, котрі місцевий
уряд отримав за похор. кошта
з посмертної заповіді по Федо-
ріНаумеві з Головної Каси Ру-
ського Народного Союзу в Аме-
риці.

Елизабетпорт, Н. Дж. 8. вер. 09.
Олекса Генега.

Свідки:
Гриць Могла,
Яцько Мазурек.
Від місцевого Уряду Руського
Народного Союзу в Америці.
Відділ (число) 234.
Лука Генега предс.,
Андрей Кіценюк секр.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

NORTHAMPTON, PA. бр. Усп.
Пресв. Богор. від. 33 Р. Н. Сою-
за буде приймати нових членів
без вступного від 16 до 25 літ, а
від 25 до 40 за половину вступ-
ного через два місяці то є вересня
і жовтень. Рівнож визнає ся всіх
членів щоби вирівняли свої мі-
сячні вкладки. Невиплаивший
своїх вкладок не буде мав голо-
су на річний мітинг.

Теод. Федько пр.,
Мих. Чепеляк кас.,
Тарас Кокоцкий секр.

ST. CLAIR, PA. бр. Пр. Бог.
від. 9. подає до відома, що річ-
ний мітинг припадає дня 18-го
вересня. Невявший ся член під-
лягає карі після статутів.

Т. Хилляк пр.

JEANNETTE, PA. бр. сьв.
Дмитрія від. 207 подає до відо-
мости, що буде приймати член-
ів без вступного через два мі-
сяці: вересня і жовтень. Мітин-
ги відбувають ся кожної другої
неділі по першім.

Мих. Клим пр.,
Михайл Шандрович секр.

ELIZABETHPORT, N. J.
Тов. „Запорожка Січ“ від. 234.
повідомляє що пів річний мітинг
відбуде ся дня 18-го вересня у
гади Цюрчака, ул. South Park.
Справоздане касове, тому всі ті,
котрі довгують до каси мають до
сего мітингу вирівнати свої за-
леглисти, бо котрий не вирівнає
своїх довгів буде виключений з
Товариства і Р. Н. С. „Невяв-
вший ся на мітинг заплатити 50 ц.
а урядник і дол. карі. Нових
членів буде приймати ся до То-
варства без вступного через 2
місяці.

Лука Генега пр.,
Андрей Кіценюк секр.,
Олекса Генега кас.

TRENTON, N. J. бр. сьв. Ів.
Хрест. від. 121 визнає своїх всіх
членів, щоб явили ся на черв-
річний мітинг, який відбуде ся
19-го вересня. Дуже важні спра-
ви до полагожденя.

Г. Бахик пр.,
Ів. Гудак кас.,
А. Квескар секр.

PORT BUCKLEY, PA. бр.
сьв. Ів. Хрест. від. 223 подає до
загальної відомости, що 19-го
вересня с. р. припадає квар-
тальний мітинг в домі прд. Пав.
Кондрацького о год. 1:30 по по-
лудни. Кожний член мусить яви-
ти ся в означений час: котрий
член не явить ся, підлягає карі
після ухвали. Кожний член, що
співнить ся через недбалство
заплатити карі 50 ц. а урядник
і дол. Брацтво на тім мітингу має
важні справи до полагожденя.
Кожний член мусить вирівнати
свій довг. Котрий член залягає
два місяці довг, а на тім мітингу
его не вирівнає, буде суспендо-
ваний з братства і Р. Н. С.

Павел Кондрацкий пр.,
Ст. Запоточний секр.

DETROIT, MICH. бр. сьв. О.
Николая від. 175 подає до відо-
мости, що головний мітинг пів-
річний відбуде ся дня 20. сеп-

тембра о годині 3-ій по обіді на
гали під числом 51 Cikat Ave.
Мітинг в важній справі, і тому
мусять явити ся всі члени. Нея-
вший ся член підпадає 25 цт.
а комітетовий 50 цт. карі. Кож-
дий член мусить вирівнати свій
довг, бо в противнім разі посту-
пить ся з ним після статута Р.
Н. Союзу.

Михайл Небесью секр.

NEW YORK, N. Y. Тов. „Зо-
ря“ від. 69. Р. Н. С. подає до ві-
домости, що річний мітинг від-
буде ся дня 2-го жовтня с. р., на
який кожний член мусить явити
ся і вирівнати свій довг. Невяв-
вший ся член заплатити карі 50
цт. а урядник і дол. Справоз-
дане уряду. Вибір нового уряду.
Мітинг відбуде ся в Liberty Hall
під числом 257 E. Houston Str.
точно о 9-ій вечером. Нових член-
ів буде приймати ся без вступ-
ного.

В. Маркевич пр.,
М. Мартинів кас.,
І. Биць секр.

CHICAGO, ILL., Тов. сьв. о.
Николая від. 106. Р. Н. С. подає
отсим до відомости, що мітинг
припадає дня 19-го вересня т. є.
в третю неділю по 1-ім (як зви-
чайно бувало). Просить ся всіх
братів, щоби на тім мітингу яви-
ли ся, і вирівняли свої залегли-
сти, в противнім разі кожний
котрий не вирівнає довгу, буде
задня того вичеркнений з Сою-
за. Тичить ся то особливо братів
з Вест Пулмен, котрі пере-
важно суть довжні до каси брац-
кої (розуміється розмет котрий за
них каса дає).

Петро Винарський предс.,
Ілія Моранець секр.

DERRY STA. PA. брат. сьв.
Йоана Хрестителя від. 227 пові-
домляє своїх членів, що мітинг
відбуде ся 19-го вересня де
звичайно, то є у Ант. Королеви-
та точно о год. 2-ій. Член не-
вявший ся а співнявший ся за-
платити 50 цт. карі Член дов-
жний буде виключений если не
прийде і залеглисти не вирівнає
а Урядник підпадає карі і дол.
Вас. Баран предс.,
Юстин Медвідь секр.,
Антін Королеват кас.,

ROCHESTER, N. Y. бр. сьв.
Йосафата від. 217 подає до за-
гальної відомости, що мітинг
відбуде ся дня 19-го вересня на
гали Клінтона Еве. о годині 1-ій
по полудни. Невявший ся член
підпадає карі 50 цт. а урядник
і дол. Також повідомляє ся, що
в місяці жовтню і падолисті, бу-
де ся приймати без вступного
до Братства.

Т. Польови предс.,
Н. Гарасимчук кас.,
М. Медлх секр.

NEW YORK, N. Y. бр. сьв.
Володимира, від. 108. подає до
відомости, що місячний мітинг
відбуде ся в третю суботу, 18-го
вересня в гали 167 E. 4. St. Мі-
тинг отворить ся о 6-ій годині з
тої причини, що того дня є два
Балі (бр. сьв. Андрея і тов. „Гай-
дамаків“) і тому хто з членів хо-
тів би піти на забаву, то може
місячну вкладку принести від 6.
год. до 8. вечер.

А. Шеремета предс.,
Гр. Черкас секр.

BROWNSVILLE, PA. Брат.
сьв. Ап. Петра і Павла, від. 6 Р.
Н. С. повідомляє всіх чл. ів. то
братства, що того місяця від-
буде ся з-місячний мітинг. На
тім мітингу повинен явитись
кожний член і вирівнати свої за-
леглисти. Если котрий член за-
лягає з вкладками і не явить ся
на тім мітингу буде виключений
з братства і з Р. Н. Союзу.

Неявший ся члена підляга-
ють карі після статутів братства.
а если котрий член не заплатит
ї, то буде на слідуючим мітингу
виключений з братства.
Ів. Петришко секр.

WHITING, IND. бр. Покр.
Пр. Богор. від. 184 подає до ві-
дома, що дня 26-го вересня
відбуде ся важний мітинг, на я-
кий кожний член мусить явити
ся під грозою карі 50 цт. а
урядник і дол.

М. Ференц секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ
як пошукovaná знакомих, оголо-
шеня балів, представлень, ско-
дин і т. п. друкуємо в „Свободі“
по ціні одного цента від слова
за оден раз. Гроші треба приси-
лати наперед.

КОНКУРС!

З нинішнім днем розписує ся
конкурс на посаду дяко-учите-
ля при церкві сьв. Ап. Петра і
Павла в Монессен, Па. Услія:
а) добрий звучний голос; б)
проваджене нотного хорального
співу; в) піддержуване духо-
вого життя в читальни, через від-
повідні читання аматорські пред-
ставлення і товариські забави;
г) учити діти шкільні 4 год.
денно. Платня дяко-учителя
вноситься на разі \$40.00, в міру
здібности і праці піднесесь на
\$50.00 місячно.

Зголошуватись письменно або
лично до гр. кат. уряду парохі-
яльного 835 Schoonmaker Ave.
Monessen, Pa.

36—37 Уряд церковний.

КОНКУРС!

Греко-кат. парохія в Ам-
bridge, Pa. розписує конкурс на
дякоучителя. Платня \$35 і дохо-
ди. Кандидат мусить бути щир-
ий народовець і знати точно
напіві галицькі — по можности
знати і напіві угорські. Оферти
вноситься на адресу:

Rev. Alex Pelensky
Box 416
Ambridge, Pa.

36—37

КОНКУРС!

Дяко-учителя
потребує гр. кат. парохія Га-
лицьких Русинів в WilkesBarre,
Pa. Убігаючи ся о тую посаду,
мають предложити:

1. Сьвідоцтво іспиту дяків-
ського.
2. Сьвідоцтво знання нотного
співу.
3. Сьвідоцтво від уряду цер-
ковного, що мають практику уч-
ительську.

Платня після умови і доходи.
Зголошеня без повисших сьві-
доцтв остануть без відповіді.
Адресувати: Rev. E. Kuziw,
Box 129, Coal Ridge, Pa 36-39

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК!

Устроє Катедраляна Парафія
Непор. Зачатія Пресв. Богоро-
диці в Суботу по полудни, дня
18-го вересня в Central Park.
Кара називає ся Fog Chase. Сі-
дає ся на 5-ій улиці і їде ся до
4400 N. 5th St. Музика найзна-
менитша та і буде чим силі по-
кріпити.

Масмо честь запросити всіх
Русинів, дівчат і хлопців і споді-
ємось, що не відмовите нам і
прибудете як найчислїнїйше.
За добру і веселу забаву руч-
ить комітет:

М. Шкодовский предс.,
В. Матоліч секр.
О. Беднарчук кас.

ПОЗІР!

Великий Баль Парохіяльний!
в МОНЕССЕН, ПА.
відбуде ся в суботу
дня 25-го вересня 1909 р.
в Німецькій Галі при 2-ій улиці.
Чистий дохід призначений на
нашу церков гр. кат. сьв. Петра
і Павла. На той Баль маємо
честь запросити наших парохіян
з Донура, Па. і з околиці Мо-
нессен, Па.

Руська музика, покріпити ся
буде чим, гарних дівчат много.
Ану хлопці, покажіть що і вас
не мало. Початок о годині 5-ій
по полудни.
Комітет парохіяльний.

Великий Баль

устроєю
Бр. сьв. Андрея Тер. в Нью Йорку
від. Р. Н. Союзу 66
в суботу дня 18. Вересня
в Новій Соколовни,
ч. 525 E. 72 ул. Нью Йорк.
Початок о год. 7-ій веч.
Вступ 25 цт.
Музика знаменита.
Гала прехороша.

На сей баль запрошумо
всіх щирих Русинів-Укра-
їнців і всі красавиці-моло-
дівці з Нью Йорку і околиці,
як Джерзі Сіті, Бру-
клин, Йонкере і т. д.

За добру і веселу забаву
ручить
Балевий Комітет.

Театральне Представлене

ВОРОЖБИТ

комедія в 3 діях Гр. Це-
глинського

відіграють члени укр. Тов.
„Гайдамаки“ в Нью-Йорку
в суботу дня 18-го вересня 1909
в Manhattan Hall 66-68 4-th St.,
New York.

По представленю Баль
і Почта любови.

Вступ від особи: Крісла І-ря-
дні 75 ц., II-рядні 50 ц.
III-рядні 35 ц., місця сто-
ячі 25 ц.

Початок о 8-ій год. вечером.
Режисер: т. М. Угорчак.
Музика: т. Павла Гуменюка.

Запрашаємо всіх Чесних
Русинів і Русинок з Нью-
Йорку і околиці взяти чис-
ленну участь в нашім пред-
ставленю. Штука знамени-
та, то і багато доброго нав-
читесь з нїю.

34—36 Комітет.

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

і представлене устроюють члени
читальні „Просвіти“ в Ембрідж,
Па. 25 вересня 1909. Початок
о годині 3-ій по пол. в Кришто-
фиковій гали на 1-ій улиці.
Вступ 50 центів. На сей Баль
запрошумо всіх щирих Русинів
Українців з міста і околиці.
Музика знаменита. За добру за-
баву ручить комітет балевий.
Дохід на греко кат. церков. 36-7

ОГОЛОШЕННЯ

Женщина в старшій або хоч
в середній віці, розуміюча ся до-
бре на кухні і конечно твереза
знайде сейчас місце у священ-
ника самотного, близько Нью
Йорку.

Першеньство будуть мати сі,
які по містах в краю вже були в
подібних обовязках. Зголошу-
вати ся на адресу:

Svoboda,
(для співшїенника)
184 Hudson st., New York, N. Y.

ДІВЧИНИ

пошукую, щоби була з Галич-
ни, та щоби знала господарство.
Літ маю 21.

Іоан Лашевский,
Box 187 Геркімер, Н. Й.

G130

ХТО ЗНАЄ?

Де находить ся мій муж Павло
Фігурняк, родом з Міталін, пов.
Золочів, що приїхав до Америки
перед 6 роками, зволить повідо-
мити мене, а достане винагоро-
джене 5 дол. Адрес:

Mrs. Rajza Figurniak,
c/o Svoboda,
184 Hudson Str.,
New York, N. Y.

Накладом „СВОБОДИ“ виплв
Папері листові
окрашені гарними вітками і пор-
тетами наших руських генів —
Продає друкарня „Свободы“ по
ціні 50 цт. за 25 штук. Адрес:
„СВОБОДА“
184 Hudson Str. New York, N. Y.

ГАНЯК руський

фотограф.

Виконус фотографії в ріж-
них красках, а портрети
олїїними фарбами.

Портрет Мирослава Січин-
ського, збір портретів з 16.
козацьких гетьманів і Пре-
осв. Владики Сотера Ортин-
ського. Вєі три портрети
повинні знаходити ся в кож-
дїй руській родині. Голо-
ситись під адресою:

HANIAC' STUDIO OF PHOT. GRAPHY,
613 Carson Str.,
S. S. PITTSBURG, PA.

Хто хотів би

цікаву книжку, нехай замо-
вить у „Knyharni

Nowostyj“.
Тлумач русько-англійський 60 ц.
Дикціонер польсько-англ. 75 „
Підручник німецький 65 „
Замовляти у: „Knyharni
Nowostyj“, Box 21, Carson
Station, Pittsburg, Pa. 3-3

Українські пісні

на фонограф

можна дістати тільки в нас.
Рекорди сіспроваджені впрот
в Галиччині. Фонографи даємо на міся-
чні сплати. Вєі українські рекорди ма-
ють 10 цалів величини, і суть подвійні.
(Так само і польські) а ціна уєіх тіль-
ки 65 цт. — Паміть сейчас по без-
платній каталог, а всаки листи па-
шіть польськими буквами: 29—39

Globe Record & Supply Co.
213-215 East 4-th Street,
New York, N. Y.

Хористна праця для кожного!

Пошукуємо чесних людей до
розповсюдженя нашого кравогого
тютюну за добрим винагородже-
нем. Ся праця єсть дуже поплат-
на і легка для кожного Русина.
В кожній місцевости знаходить
ся много робітників, котрі хоті-
ли такого тютюну, який курили
у своїй вітчизні. Отже ми кождо-
му дамо до розпродажи власне
такий тютюн і його працю коло
розпродажи євистно винагоро-
димо. Маємо тютюн російський і
австрійський.

Хто зголосить ся до нас, ді-
стане разом з інформаціями і
сподіванку, яку всі будуть йому
завидувати.

Пішіть сейчас по близші інфор-
мації і прїбкі тютюну, котрі ви-
силаємо даром — залучаючи 2 ц.
марку на пересилку — до
Russian Tobacco Co.
132 Nassau St. Room 301, Dept. 8.
New York, N. Y. 37

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

ВАЖНЕ ДЛЯ РОБІТНИКІВ!

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

Безплатне Руське Бюро Пра-
ці ім. сьв. Рафаїла, 339 East 20th
Street, New York (близько русь-
кої грек. кат. церкв. св. Юрія)
межи і а 2 євнею випукує ро-
боту для мушин жєлущи, і
діляє інформації та поради емі-
грантам.

Просимо всіх, що знають про
яку р-боту на всім пляєзі для
мушин, або дівчат, донести про
се під слідуючою адресою:

ST. RAPHAELS RUTHENIAN
FREE EMPLOYMENT
BUREAU

339 East 20-th St., New York
Іван Солтєк, мєнаджер.

Добра спосібність для
дівчат.

Потрібно більше число дівчат
до науки робленя цїгар і пн-
ших відділів тої самої роботи.
Початкова платня \$3.00 тижне-
во, а по скінченї науці гаран-
тує ся що можна виробити на
12 до 25 доларів. Робота стала,
позаяк топер нема застою. Кож-
да охоча дівчина може сего ви-
чити ся, если є спритна.

BONDY & LEDERER
Fourth Green Str. Allentown, Pa.

„Про кінець сьвіта“.

дуже цікава і займаюча кни-
жочка виплвє накладом
„Свободы“. З нїюї всякий
цікавий довідає ся чи і коли
може наступити кінець
сьвіта. Ціна 15 цт. Замов-
ляти в редакції.

„СВОБОДА“
184 Hudson Str. New York, N. Y.

Повідомлюю Ва, Родичів, що отворився в Нью Йорку

„Заграничну канцелярию адвокатаку“
 і Бюро земе вьих і торговельних полагоджувавь
 де перепроваджує всякі справи судові і нотарьяльні в Ст. Краю і по-
 лагоджує всі справи тутешні за і середництвом вивачних адвокатів аме-
 риканських. Удїлю інформацій і посередничу у всіх справах бізнесових,
 торговельних і земельних. Продаю і купуюю лоти, фарми і доми. В моєм
 „Головнім офісі в Нью-Йорку“ полагоджує факсово, ако резервний офіс в
 австрійській, всі справи військові з повним забезпеченням на случай
 повертє до краю.

ШИФНАРТИ по цінах компанійних продаю на всі лінії корабельні.
 Поручаючись отрим ласкавий пам'яті маю повну надію, що я, ако
 щирий Українець а при тім чоловік факсово освітлений (посідаю ав-
 стрійські студії правничі), буду в можливості виділити повні кожного
 в якій лебуди сирні, а маючи досвід з вивачними людьми, і будучи
 добре ознайомлений в Американським обставинами, буду в силі пере-
 провадити кожну справу відповідно вимогам тутешніх принципів.

З поважанем
Emanuel Teodorowicz,
 FOREIGN LAW OFFICE.
 150 E. 7th Street, NEW YORK, N. Y.

„ДУШПАСТИР“
 це прекрасна, широко руська церковно-народна газета.

Виходить в Нью Йорку кожного місяця, подає гарні науки духовні і відомости зі світа. В „Душпастир-и“ друкують ся важкі для всіх оголошеня гр. кат. канцелярії Епископської. Не брак там і жартів веселих та смішних, і красних образків. „Душпастир“ всім подобає ся — всі его хвалять.

Коштує на цілий рік так тут в Америці як і до старого краю всего лиш \$1.20.

Читаєте, що пишуть за „Душпастир“:
 Canora, Sask., Canada, Март 29, 1919
 Веселна Редакція Душпастира! — Признаю Вам щирю правду, що ніяка часопись так не вдовольня мене, як ся наша, дорога часопись „Душпастир“... Ся часопись то єсть так, якби в дуже сильну по-
 сузу, лекцій, маністигий до... Незай засіяє благодать Божя над сим початком так гарного і святого діла! — З поважанем Олекса Хабун.

Подібні похвальні листи приходять до Редакції „Душпастира“, майже що дня. Тож вмовляйте „Душпастира“ чим-ськоште для себе і для Ваших своїх і внакових тутки і в краю.

„Душпастир“ повинен бути в кожній руській хаті.

Гроші на „Душпастир“ треба посилати (найліпше почтовим моней-ордером) на імя:
 Rev. N. Pidhorecki 184 Hudson Str., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО „РАЙОН“

Драгоманов М.: „Старі хартії вільности“	40 коп.
„Рай і поступ“	40 „
„Заздрі бога“	10 „
„Швейцарська спілка“	10 „
„Про волю віри“	10 „
„Євангельська віра в старій Англії“	5 „
„Царство Божіє внутрі вас“ Л. Толстого	10 „
„Ще не вмерла Україна!“ (поти для хору)	15 „
„Прометей“, слова Олекси Коваленка (поти для хору)	45 „
„Цілість держави і автономія“ Пименової, перекл. Олекса Коваленка	3 „
До женьчун М.: „Польський і руський революційний рух і Україна“, 1 ч.	35 „
„Ревізор“, комедія в 5 д. Гоголя, перекл. О. Коваленко	25 „
„Гетьман“, опов. Злато-вратського, перекл. О. Коваленко	20 „
Кононенко М.: „Струна“. Поезії	10 „
„Любов до ближнього“, жарт в 1 картині Л. Андрєєва, переклав Олекса Коваленко	10 „
„Розвага“, Український Декламатор. Том I. Уложив Олекса Коваленко	1 25 „
„Розвага“, Український Декламатор. Том II. Уложив Олекса Коваленко	1 руб.
„Терновий Вінок“. Літературно-Артистичний Альманах, під редакцією Олекси Коваленка. Видане російськи з картинками, малюнками і вінетками. (В оправі 2 карб.)	1 25 „
„Горбоковик“. Весела гум. рясична казка для дорослих і дітей. Олекси Коваленка. З малюнками	20 „
„Українська Муза“. Поетична антологія (хрестоматія). Під редакцією Олекси Коваленка. В антологію входить краєц творів 134 українських поетів. 1280 ст. (В оправі 2 р. 75 к.)	2 р.

Продають ся в „Українській книгарні“, б. „Київської Старини“, Київ, Безаківська, 8.

Шершень
 (Szerszen)

одинок українська гумористична часопись в Америці.

Виходить 2 рази місячно.

Річно в Америці \$1.50, в Європі і Канаді \$2.00.

Адреса:
 „SZERSZEN“
 184 Hudson St., New York, N. Y.

Чи Вам треба аж стріляти в сей може з гармати?
 Щоб Вам в ухо зареміти: передплати!
 Знайте Братя шо наш „Шершень“ козацького роду
 Рублів зовсім не дістане, хотьби скавав в воду!
 І хоть врагів він кусає, хоть він і хороший.
 Щоб раз вилетів з друкарні — треба купу грошей.
 А в Нью Йорку та на кредит годі друкувати
 Тож кванте ся Дорогі з присланем предплати!..

„Гайдамаки“
 МІСЯЧНИК

Передплата на рік 10⁰⁰ долар.
 В Австрії і Росії „150⁰⁰ долар.
 Адреса: „Наудатака“
 689 East 11 Street,
 New-York N. Y.

ФАРМИ

в стейті Коннектікут, як рівном лоти доми і т. д. (таном в околиці Нью-Йорку) продає

ІВАН БІЛИК

8 великого числа фармів належать переподілу звернути увагу на наступні:

108 акрів, 50 акрів землі орної, рента пасовища і ліс, новий дім на 9 кімнат, стодола і всі другі господ. будинки, великий сад. Ціна 1200 дол.

80 акрів, новий дім 10 кімнат, 30 акрів чистої землі, рента пасовища і ліс, 6 миль від стації. Ціна 800 дол.

92 акрів, чистої землі 45 акрів, новий дім на 8 кімнат, стодола і всі будинки, прудий ліс і сад. 4 миль від стації і міста. Ціна 1350 дол.

60 акрів, 35 акрів чистої землі, рента пасовища і ліс; дім новий на 9 кімнат, стодола і всі будинки. На фармі є вібрапо виса в 4 акрів ячменю в 2-ох акрів, 1 жин, 20 тонн сіна і посаджених 3 акри бульби. Ціна 1700 дол., готівкою 900 а рента на сплату.

На кожній фармі є сад і всі машини рілляні, тай кожда є недалеко від стації.

Деякі фарми можна купити на сплату.

Крім сего много інших фармів більших і меньших на легкі сплати.

Більші інформації уділіть:
JOHN BILYK
 617 E. 16-th Str., New York.

Русини Пітсбург'а і околиці!
 Чи Ви знаєте, що
German Savings & Deposit Bank
 на розі 14-ої і Carson ул., South Side, Pittsburg, Pa.

є найбезпечнішим банком? Не знаєте, то загляньте до справозданя стейтових контролорів, що узнали наш Банк за один з найсолідійших і найпевніших в Пенсильвенії. Маєток 5,000,000.00 Платимо 4 проц. Шифкарти на всі лінії Виєлка грошей, справи нотарьяльні, військові і т. п.

Й. Е. Рот, преде,
 А. П. Міллер, касієр,
 Ал. Бучак, ур. банку.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA.
 Капітал \$50,000.00. Надвишка і нерозділені зиски \$93,000.00.
 Заснований 1864 року.
 Найстарший Народний Банк в Скулкил Кавінті.

Провадить загальний банковий бізнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частин світа, позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і виносять тепер около \$500,000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

ОДИНОКИЙ РУСЬКИЙ ФОТОГРАФ ПАВЛО ГУРДУС
 77 Newark Ave., близько Henderson St., JERSEY CITY, N. J.

Привідть до моєї роботи і придивіть ся моїй роботі, а яко правдиві вятки переконаетесь, що я більше даю, чим обіцяю. Фотографії виконую старанно і в всякою точністю.

Давіть ся добре на пухер дому!
P. HURDUS,
 77 Newark Ave., near Henderson St., JERSEY CITY, N. J.

Dr. J. SZLUPAS,
 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі:
 від 8-ої до 10-ої год. рано,
 від 2-ої до 4-ої пол.,
 від 7-ої до 10-ої вечер.
 Old Phone 1-60-8

Позір, Братя Русини!
 Я гиробляю в найліпшого матеріалу ва найкращі ціни

Братські шапки, Відзнаки, Ласи, Брошки, фави, Хоругви, Уніформи, Лечатки всякого рода так для братств, як і для поодиноких осіб.

Продаю майліпні види в житті Ісуса Христа від Рождества аж до Вознесєнтя. Продаю також книжки до моєли і святські: руські, польські і словенські по дуже низьких цінах. — Сєм Русином, а до того членом Р. Н. Союзу. Проя в чужині! Удавайтесь лиш до сего! Як хто знає, най так пише. За роботу гарантую. Моя адреса така:

Stefan Kalakuka
 215 Moran Court, Scranton, Pa.

ВАНДЕРВАЛД
 BANNERES, CAPS
 580 SOUTH CENTER AVE. CHICAGO

Найбільша чесько-словенська і християнська фірма прапори, гукки, братські відзнаки, шапки та всі річи потрібні для братств в Америці

ЕМІЛЬ БАХМАН
 680 So Centre Ave., Chic-go Ill.

Пишіть по наш великий, 40 сторін члєвчий каталог, в яким містять ся також сотні похвальних листів від всіх словенських братств в Америці. Пишіть до нас по словенська або по руськи — як хто умеє. Знаємо по руськи читати але відповідати будемо по словенськи. 50—

Свій до свого!

Нумо Братя! Свій до свого! До Мамроша! Всі до одного! Чужих усіх поминайте, Тільки свого підпирайте. Мамрош Русин справедливий, А в бізнесі все утигий — Хто-же хоче більше знати, Прошу прийти й переконатись. Горівки найлуччі має, Бо алик зовсім не триває. Й так віську, компанию, Для всіх добру слявовицю Арак, коняк, рум, палєнка І кмічківка солоденька; Вина рівнож всі хорші І то за дешевої гроші Пиво свіже і холодне — Лучше бути вже не годне. Є цигара, щоб курити Лиш у него тра купити. Тому Братя, памятайте, Та до нього завертайте. А ті, що в контрив приїжджають Най сей адрес памятають:
 Prof. Mamrosh,
 110 Morris str., Jersey City, N. J.

АРТИСТ РІЗЬЯР
Евгеній Василенко
 виконує всякі роботи входячі в обсяг цярновної штуки, як:

ІКОНОСТАСИ
 ВІВТАРІ
 ПРЕСТОЛИ
 БАЛЬДАХИНИ і т. д.

Золотить і малює ікони

Усі роботи в коує добросовісно.
EUGENY VASYLENKO
 337 W Centre St., Shenandoah, Pa.

ВИРОБИ БРАЦКІ
 шапки, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

Ціна і проба вислать даром

Можете писати до нас по руськи словенськи або польськи.

V. H. MORGAN
 13 N. MAIN ST. SHENANDOAH, PA.

Одинокий руський адвокат і нотар на цілу Америку
 Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПКА
 Консулярний комісар.

Полагоджує всі справи в Галлчизі. Процеса спадкові і ґрунтові. Відбєр гроші від довжників. Справи військові. Споряджує контракти, повномочія і всі інші документи. Перепроваджує ітїабляції і всі види гіпотечні. 2
 3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA.
 Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. P. O. Box 372, WILKES-BARRE, PA.

Друкарня „Свободи“

виконує всякі роботи, входячі в обсяг друкарства — старанно, скоро і тано.

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Руска Агенція Корабельна і Пересилка Грошей

з кав-цією 15.000 доларів і від контролю Стейту Нью Йорк.

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слїдуючі справи:
 Пересилає Гроші до всіх країв по цінах можливо найтапших і як найскорше.
 Продає Шифкарти на різні лінії корабельні до старого краю і в краю до Америки по найтанших цінах.
 Виробляє повновласти, контракти купна і продажі факсовотрені підписом консуля; перепроваджує великі нші справи зі судами і старокраввими властями.
 Полагоджує справи військові, як увільненє від асєтирунку, військовї контролю, увільненє від виправ і т. п.
 Міняє гроші — старокраввї на американські і американські на краєві після бїжучого курсу.

Адреса:
Ruthenian Exchange Co.
 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Оден з найбільших броварів в Америці.

Варить пиво на краєвий спосіб. без всяких примішок.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.

Голова від него ніколи не болить, бо єсть здорове і поживне.

Не треба его зрєп-тою хвалити, бо добре само за себе говорить.

E. ROBINSON'S SONS.
 Lager Beer Brewery,
 435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.

Telephone calls:
 General Office 2333. Night Call 4854.

ARGO
 Gloss Starch

НЕОПАКОВАНІЙ КРОХМАЛЬ під барою у грєсєрника лучить ся з пороком, через шо ваше біле стає сиве або жовте.

Argo єсть найліпший крохмаль до всякого рода біля. Уживаєсь на зимно або голячо.

Купуйте панетин чистого „ARGO“ 5цнт.

ARGO
 The Starch for Every Purpose
 FOR HOT AND COLD STARCHING

ARGO
 Gloss Starch

НЕОПАКОВАНІЙ КРОХМАЛЬ під барою у грєсєрника лучить ся з пороком, через шо ваше біле стає сиве або жовте.

Argo єсть найліпший крохмаль до всякого рода біля. Уживаєсь на зимно або голячо.

Купуйте панетин чистого „ARGO“ 5цнт.

ARGO
 The Starch for Every Purpose
 FOR HOT AND COLD STARCHING